

Učbenik *Gradim slovenski jezik 4 – izdaja s plusom* je dobra nadgradnja učbenika *Gradim slovenski jezik 4* in **njegova prenova** v skladu z aktualnim učnim načrtom. Gradivo, ki se je kot dobro izkazalo že v prejšnji izdaji učbenika, so avtorice nadgradile, preživete in neaktualne teme pa zamenjale s sodobnejšimi in tako učbenik ponesle v duh modernejšega časa.

Učbenik je sestavljen iz 24 smiselnih enot. 17. enota, ki nosi naslov *Primerjajmo besede*, je smiselno razdeljena na tri podpoglavja. Izbrani naslovi so izvorno poimenovani, v enem izmed poglavij pa je uporabljen slovenski pregovor (*Lepa beseda lepo mesto najde*). K vsakemu poglavju je smiselno dodana fotografija, ki učenca pritegne – tako lažje najde stik s temo že takoj na začetku. Ob tem je treba poudariti, da je že na začetku vsakega poglavja napisano, s čim se bodo učenci v tem delu učbenika srečali, saj je že na uvodni strani napoved učnih ciljev. Kar nekaj poglavij se začne z zanimivo nalogo, ki izhaja iz učenčevega vsakdana – v njemu znani situaciji z lahkoto odigra igro vlog, v ostalih poglavjih pa skušajo avtorice z različnimi, edinstvenimi načini pritegniti mlado generacijo (primeri z mobilnimi telefoni, zanimivi dvogovori, navezovanje na fotografije naslovnice poglavja, humorne ilustracije in stripi Kristine Krhin ipd.).

Avtorice so v učbenik zajele vse potrebne vrste pogovorov. Veliko število nalog temelji na uradnem in neuradnem osebnem pogovoru, ki sta tako prisotna v vsakem poglavju, v enem od poglavij pa se natančno poglobimo v uradni in neuradni telefonski pogovor, oba smiselno podprta z avdio-vizualnimi prispevki. Učbenik zajema vse besedilne vrste, zahtevane v učnem načrtu: njegovi uporabniki se srečajo z opravičilom, prošnjo ter zahvalo, ki so najprej podani s smiselnimi, aktualnimi in otrokovi starosti primernimi zgledi. S pomočjo smiselnih vprašanj lahko tako določijo okoliščine, namen, temo in podtemo besedila, besedilo obnovijo ter povejo kritično mnenje. Nadaljnje naloge jih z zastavljenimi vprašanji vodijo do samostojne tvorbe teh besedil. V učbenik so smiselno umeščeni tudi opisi (osebe, živali in poklica). Pohvaliti je treba tudi to, da so avtorice izbrale nevsakdanje poklice in živali, ki učence pritegnejo, saj so jim po eni strani še vedno ravno dovolj blizu, da jih zanimajo, po drugi strani pa pogosto o njih ne vedo prav dosti. Prav tako v poglavje *Izvedel sem nekaj novega* vključijo časopisni članek (branje) in televizijski prispevek (gledanje in poslušanje), s čimer mlajšo populacijo še posebej pritegnejo, ter vidne in slušne kanale sprejemanja informacij. V učbenik sta od seznamov zajeta urnik in cenik, ki ga učenec s podprtim slikovnim gradivom tvori v preglednico. Izpostaviti je treba tudi poglavje *Namesto besed*, v katerem je poudarek na nebesedni govorici telesa, podprti s sliko znakovnega jezika, modernimi znaki (emodžiji) in s piktogrami, ki so v tem poglavju poudarjeni, v učbeniku pa smiselno vključeni tudi v druga poglavja.

Gradivo je primerno zasnovano in strukturirano tudi za razvijanje pravopisne zmožnosti, in sicer usvajanja zapisovanja kritičnih glasov (npr. polglasnik, soglasniški sklop lj/nj), zapisovanja predloga s/z, uporabe nikalnice pred glagoli, uporabe velike in male začetnice ter ločil (vejice in končnih). Dobro je zasnovana sama razlaga, tej pa sledi še kup nalog, s katerimi lahko učenci utrjujejo in sistematizirano nadgrajujejo svoje znanje. Učbenik pa poleg že naštetega učenca spodbuja k rabi drugih virov: slovarjev (SSKJ), interneta (www.fran.si, pošiljanje elektronske pošte), leksikonov idr.

Avtorice s tem učbenikom krepijo narodno zavest ter postavijo slovenščino na posebno mesto, obenem pa ne pozabijo na ostale jezike in narodnosti, ki se v Sloveniji pojavljajo. Temu je namenjeno sicer kratko, a zelo pomembno poglavje *Jeziki in narodi*, v katerem so obravnavani priseljenci ter slovenske manjšine. Dobro je, da s tem poglavjem preko izvirnih nalog predstavijo slovenščino in spodbudijo tiste učence, katerim slovenščina ni materni jezik, da ostalim sošolcem predstavijo druge, zanje velikokrat manj znane jezike. Na ta način

vzbudijo empatijo (rojeni govorce slovenščine vidijo, da lahko tujcu učenje slovenščine predstavlja težavo), spodbujajo sodelovanje med učenci (medvrstniška pomoč) in razbijajo stereotipe.

Treba je pohvaliti tudi grafično podobo učbenika. S skrbno izbranimi zanimivimi fotografijami in ilustracijami pritegne uporabnika. Je sistematiziran in urejen, jasno so označene pomembne stvari in povzetki poglavja (v obarvanih okvirjih). Učenca tudi spodbuja, da naj nalogo prepíše in reši v zvezek, zaradi česar lahko svoje znanje še dodatno utrdi.

Menim, da je učbenik dobro in smiselno zasnovan, da sledi sodobnim smernicam na področju vzgoje in izobraževanja, omogoča individualizacijo, diferenciacijo ter medpredmetno povezovanje (tudi s tujimi jeziki) in da bo kot tak zagotovo pripomogel k izboljšanju pouka v 4. razredu osnovne šole.

21. 2. 2019

Vesna Arcet